

OKROGLA MIZA O ZAGOTAVLJANJU TRAJNOSTNEGA VAROVANJA ZEMLJIŠKIH PRAVIC V SVETU

CLGE – EVROPSKO ZDRUŽENJE INŽENIRJEV GEODEZIJE,

PARIZ, 29. 1. 2018

Andrej Mesner, Matjaž Grilc

Po podatkih Svetovne banke ima le 30 % svetovnega prebivalstva urejeno lastništvo zemljišč. O pomembnosti zagotavljanja zemljiških pravic pričajo študije, posvečene iskanju učinkovitih vzvodov za zmanjševanje revščine. Res pa je tudi, da so pritiski za urejanje problematike pogojeni z interesom tistih, ki si prizadevajo za delitev ali prerazporejanje blaginje, predvsem v državah manj razvitega sveta.

Urejeno lastništvo zemljišč je zato zelo visoko na lestvici prioritetnega urejanja težav v razvojnih agendah držav v različnih delih (manj razvitega) sveta. Na eni strani so razlog za to tuji vlagatelji, ki so s svojimi naložbami pridobili veliko zemljišč, na drugi strani pa izredno velika rast prebivalstva, hitra urbanizacija in s tem povezani izzivi razvoja podeželja, razvoja mest in povečanega zaposlovanja – vse naštetu narekuje potrebo po pospešenem razvoju zemljiških pravic in uvajanju sistemov za njihovo registracijo.

Reševanja težave se vpletene interesne skupine lotevajo različno – ponekod sistem registracije po nepotrebnem zapletejo, zaradi česar postane neizvedljiv, spet drugje pa ga pretirano poenostavijo ter tako ustvarijo neenakost med lastniki. Ker je osnovno načelo vsake politike trajnostnega razvoja prav zmanjševanje neenakosti, je težava pravičnega in učinkovitega varovanja zemljiških pravic ena od osrednjih tem razgovorov v svetovni zvezi geodetov FIG, Svetovni banki, pa tudi v preostalih mednarodnih združenjih strokovnjakov, ki jih problematika zadeva. To pa niso vedno samo geodeti. Zelo zanimivo je, da imajo v večini držav, tudi evropskih, zelo velik interes za urejene sisteme registracije zemljiških pravic notarji, ki so odlično organizirani, njihova združenja pa so finančno zelo močna in vplivna.

Zaradi različnih pogledov na zagotavljanje trajnostnega varovanja zemljiških pravic v svetu in predvsem zaradi vloge geodetov v tem procesu sta evropsko združenje inženirjev geodezije CLGE in francosko združenje geodetov OGE konec januarja 2018 na to temo organizirali okroglo mizo v Parizu. Odziv povabljenih gostov je bil odličen. Več kot trideset udeležencev, ki so predstavljali evropske in svetovne institucije, med njimi tudi svetovno zvezo geodetov FIG in evropsko združenje notarjev, ter ugledni posamezniki so predstavili svoje poglede in izkušnje pri razvoju mnogih že uveljavljenih sistemov zemljiških administracij v svetu. Izredno zanimiva razprava je pokazala razlike v pogledih na razvoj novih sistemov, še posebej med predstavniki Nizozemske, Francije in Nemčije, ki zaradi gospodarskih pa tudi zgodovinskih razlogov na razvoj tega področja gledajo različno.

V priprave na okroglo mizo smo bili dejavno vključeni tudi slovenski geodeti. V juliju 2017 je na Brdu pri Kranju potekala pripravljalna delavnica, na kateri smo z vodstvom CLGE pripravili okvir in določili udeležence. Slovenski geodeti smo bili tudi med povabljenimi razpravljavci na okrogli mizi. V plenarnem

delu smo predstavili svoje izkušnje in sodelovanje pri uveljavljanju sistemov zemljiške administracije v nekaterih balkanskih državah.

Po celodnevni konstruktivni razpravi smo udeleženci na koncu pripravili skupne sklepe. Ti so pomembni tudi zato, ker bosta delegaciji CLGE in evropskega združenja notarjev sodelovali na vsakoletni konferenci Svetovne banke v Washingtonu Land and Poverty in tam predstavili svoje poglede na razvoj problematike.

Naj izpostavimo nekaj poudarkov iz sklepne deklaracije pariške okrogle mize:

- ključno je permanentno ozaveščanje in vključevanje nosilcev odločanja (financerjev, zakonodajalcev);
- pri razvoju zemljiškega katastra po načelu 'Fit for Purpose' je treba upoštevati vidik trajnosti že v zasnovi – načrtovati je treba sisteme, ki bodo trajnostni (Sustainable Fit for Purpose);
- pri načrtovanju sistema zemljiške administracije je ključno spoštovati potrebe državljanov, zgodovinski kontekst, kulturo in pravni okvir;
- v procesu oblikovanja novega sistema je treba združiti vse zainteresirane strani, tudi civilno družbo;
- treba si je prizadevati za čim boljše razumevanje med vključenimi akterji;
- treba je spodbujati etiko poklicev;
- pomen rezultata je treba postaviti pred pomen stroke;
- treba je zagotoviti smotrno vključevanje novih tehnologij;
- nadaljevati je treba krepitev sodelovanja med geodeti in notarji ter si prizadevati za konsenzualne rešitve, ki bodo v dobro celotne družbe.

Z organizacijo okrogle mize je evropsko združenje inženirjev geodezije CLGE naredilo pomemben korak k sooblikovanju trendov razvoja geodeta, geodezije in zemljiške administracije v svetu. Več o dogodku lahko preberete na spletni strani CLGE: www.clge.eu.

Slika 1: Utrinek z okrogle mize v Parizu. (Foto: Matjaž Grilc)

Andrej Mesner, univ. dipl. inž. geod.
 IGEA d.o.o.
 Koprška 94, 1000 Ljubljana
 e-naslov: andrej.mesner@igea.si

Matjaž Grilc, univ. dipl. inž. geod.
 Digi data d.o.o.
 Delavska cesta 24, SI-4208 Šenčur
 e-naslov: matjaz@digidata.si